

Raadsvoorstel

Jaar	Zaaknummer
2026	158259-2026

Onderwerp:

Vaststellen Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Jeugdhulpregio Drenthe

Portefeuillehouder: D. Keen

Team: Beleid en Ontwikkeling Sociaal domein
Y.M. Schulte, telefoonnummer 140591

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. De Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Jeugdhulpregio Drenthe 2026-2030 vast te stellen.

Bijlage(n)

1. Regiovisie
2. Overzicht ingediende zienswijzen met reacties hierop

Stuk(ken) ter inzage

1. Collegebesluit d.d. 12 mei 2026 en de daarbij behorende stukken

jaar	Zaaknummer
2026	158259-2026

1. Inleiding

Om hun wettelijke taak om te voorzien in een voldoende aanbod van gespecialiseerde jeugdhulp in te kunnen vullen, werken de Drentse gemeenten al sinds 2015 samen.

Ze werken samen om een sluitend jeugdhulplandschap in Drenthe te organiseren: een systeem waarin kinderen en jongeren en hun gezin zich gezien en gehoord voelen, tijdig passende hulp krijgen en niet verdwalen in doorverwijzingen en wachttijden.

Op 19 februari 2026 hebt u de concept gespecialiseerde jeugdhulp 2026 – 2030 (hierna regiovisie) behandeld en daarop zienswijzen gegeven. De definitieve versie van de regiovisie is in de vergadering van 15 april 2026 door het Algemeen Bestuurlijk Overleg Jeugd, door de wethouders jeugd vastgesteld en wordt nu aan u voorgelegd.

De definitieve versie van de regiovisie is aangepast op basis van de ontvangen reacties en feedback. Het grootste deel van uw punten zijn opgenomen in de regiovisie of krijgen een plek in het uitvoeringsplan, denk hierbij aan uw input omtrent concrete en meetbare resultaatverplichting en inspanningsverplichting, monitoring, samenwerking en het inrichten van kenniswerkplaatsen. De definitieve versie van de uitvoeringsagenda wordt (informatief) aan u als raad voorgelegd.

Rol gemeenteraad.

Een aantal gemeenten en adviesraden hebben in de zienswijzen gevraagd om betrokkenheid bij de verdere uitwerking van de regiovisie. Na 1 januari 2027 is in de GR regeling voorzien in een raadscommissie.

Tot die datum wordt het college door de Jeugdhulpregio Drenthe geïnformeerd over de concretisering van de regiovisie (uitvoeringsagenda) en over de voortgang van de regionale inkoopagenda.

U vindt in bijlage 2 een reactienota waarin alle zienswijzen die door gemeenten zijn ingediend en reacties daarop zijn weergegeven.

2. Beoogd effect

De Drentse gemeenten geven aan hoe zij er gezamenlijk voor zorgen dat er een toereikend aanbod is (of ontstaat) van gespecialiseerde jeugdhulp. Een aanbod dat betaalbaar is (reële tarieven), een aanbod dat van voldoende kwaliteit is om aan de behoefte aan gespecialiseerde jeugdhulp te kunnen voldoen en een aanbod dat tijdig beschikbaar is.

3. Argumenten

1.1 Het hebben van een regiovisie is vanaf 1 januari 2027 verplicht op basis van de wet verbetering beschikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp.

Aan die verplichting voldoen we als gemeente als de gemeenteraad de regiovisie vaststelt. De regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp beschrijft wat de Drentse gemeenten gezamenlijk als beleidskader hanteren ten aanzien van ondersteuning en hulp aan jeugdigen en met betrekking tot gespecialiseerde jeugdhulp in het bijzonder.

1.2 Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet (artikel 2.4) verantwoordelijk voor een voldoende aanbod van (gespecialiseerde) jeugdhulp.

Voor de zwaardere vormen van jeugdhulp werken we als Drentse gemeenten samen om dat aanbod daadwerkelijk beschikbaar te kunnen houden. Om die gezamenlijke opdracht goed uit te kunnen voeren, is een vastgesteld beleidskader nodig. Dat beleidskader is de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp.

1.3 De inhoud van de regiovisie past bij onze eigen lokale uitgangspunten met betrekking tot jeugd en jeugdhulp.

In de regiovisie is voldoende rekening gehouden met onze lokale wensen en is de zienswijze zoals die is ingediend in voldoende mate vertaald.

Kinderen, jongeren en hun gezin staan centraal. Niet elke moeilijkheid vraagt om professionele jeugdhulp. Gemeenten kiezen voor normaliseren: kinderen en jongeren mogen fouten maken en ontwikkelen zich met steun van hun omgeving. Professionele hulp wordt ingezet als dat echt nodig is: passend, tijdig en zo dichtbij mogelijk.

In de regiovisie worden de onderliggende waarden, ambitie en visie benoemd die gemeenten individueel al invulling geven. Daarnaast worden de uitgangspunten en leidende principes voor gespecialiseerde jeugdhulp benoemd. Uitgangspunten die de Drentse gemeenten via de Jeugdhulpregio samen invulling geven. Belangrijk is dat de gespecialiseerde jeugdhulp bereikbaar is, kwalitatief goed is en betaalbaar is. Dit zijn de pijlers voor regionaal beleid.

De instrumenten die de Jeugdhulpregio gebruikt om aan de genoemde drie pijlers te werken zijn monitoring, transformatie, bevorderlijke kringloop, regionale expert tafels en regionale inkoop.

De outcome die centraal staat wordt ook genoemd. De vier belangrijkste zaken zijn:

- Minder instroom in gespecialiseerde jeugdhulp (door een stevige sociale en pedagogische basis in dorpen en buurten waar hulp en ondersteuning dichtbij en effectief wordt geboden);
- Niet effectieve interventies verdwijnen;
- Wachttijden en -lijsten worden korter;
- Een effectieve leer en ontwikkelcyclus via systematiek van data gedreven werken wordt gezamenlijk door gemeenten en stakeholders ingevuld.

Bij de uitwerking van de regiovisie in de uitvoeringsagenda bij die regiovisie is voldoende ruimte om de aansluiting op ons lokale beleid te borgen. Onze lokale uitgangspunten worden momenteel beschreven in de programmaopdracht Hervormingsagenda Jeugd. Ook hierop zullen wij uw zienswijze vragen.

1.4 Veel maar niet alle door in uw zienswijze genoemde punten zijn verwerkt in de regiovisie

De regiovisie is via een intensief en interactief proces tot stand gekomen. Vertegenwoordigers van jeugdigen, ouders, het onderwijs, gemeenten en jeugdhulpaanbieders hebben de bestanddelen uit de regiovisie voorbereid. Via een inspraakprocedure zijn medio 2025 reacties van externe stakeholders opgehaald en via de zienswijze procedure hebben de adviesraden, colleges en gemeenteraden tot februari 2026 de gelegenheid gehad feedback te geven op de conceptversie van de regiovisie.

De definitieve versie van de regiovisie is aangepast op basis van reacties en feedback. In het overzicht ingediende zienswijzen met reacties hierop ziet u dat een aantal van uw punten niet zijn verwerkt in de regiovisie. Een groot deel hiervan worden op andere plekken wel opgepakt. Monitoring, samenwerking en het inrichten van kenniswerkplaatsen blijven belangrijke punten. De uitwerking hiervan wordt opgenomen in het uitvoeringsplan van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe.

4. Kanttekeningen

1.1 Akkoord van alle gemeenten is een vereiste

De regiovisie moet (op basis van artikel 2.8 van de Jeugdwet; en artikel 2.18 dat op basis van het wetsvoorstel verbeteren bereikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp per 1 januari 2026 aan de Jeugdwet is toegevoegd) door iedere gemeenteraad worden vastgesteld.

In de nu aangeboden regiovisie zijn niet alle opmerkingen die ingebracht zijn via de zienswijzeprocedure, overgenomen. Dat kan ertoe leiden dat één van de twaalf Drentse gemeenteraden de regiovisie niet wil vaststellen. In die situatie moet er opnieuw een proces plaatsvinden om tot een gedragen regiovisie te komen.

1.2 Nadere lokale uitwerking is een vereiste

De regiovisie is een richtinggevend document, maar moet zowel lokaal als regionaal verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Lokaal is de verbinding tussen de beleidslijnen uit de regiovisie met preventie, de sociale en pedagogische basis, basisjeugdhulp essentieel.

Regionaal is de verdere concretisering van het richtinggevende kader in de uitvoeringsagenda van belang.

Beide ontwikkelingen vragen om goede afstemming. In de nu ingerichte structuur voor samenhang en sturing zal uitwerking van die ontwikkelingen onderwerp van gesprek zijn en afgestemd moeten worden.

In de regiovisie wordt aandacht besteed aan beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid van gespecialiseerde jeugdhulp. Daar ligt een taak voor de jeugdregio.

Maar de invulling van de uitgangspunten zoals normaliseren, zo thuis mogelijke hulp, terugdringen van verblijfsplaatsingen bijvoorbeeld, is een verantwoordelijkheid van de wettelijk aangewezen verwijzers. Als de uitgangspunten aandacht krijgen heeft dat invloed op vraagstukken over beschikbaarheid en betaalbaarheid.

1.3. nadere afstemming gemeente en regio volgt nog

Over de onderlinge afstemming tussen gemeentelijke aanpak en de regionale taak wordt in de regiovisie geschreven (onderdeel 8): tot nu toe zijn de gesprekken per gemeente niet gestart. Dat zal na het zomerreces van 2026 het geval zijn.

5. Financiën

De regiovisie als zodanig heeft geen financiële impact.

De financiële impact met betrekking tot de uitgaven voor gespecialiseerde jeugdhulp komt aan de orde via de P&C cyclus.

De financiële impact met betrekking tot de Jeugdhulpregio Drenthe, komt aan de orde als de regeling, het bedrijfsplan en de meerjarenraming worden aangeboden.

6. Uitvoering

Na het vaststellen van de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Jeugdhulpregio Drenthe zal deze al leidraad gelden voor de regionale inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp. Ook in opstellen van het lokale beleid zal met deze regiovisie rekening worden gehouden. Beide beleidsstukken moeten elkaar aanvullen zodat we voorkomen dat jeugdigen in de gemeente Emmen tussen wal en schip belanden.

Een aantal gemeenten en adviesraden hebben in de zienswijzen gevraagd om betrokkenheid bij de verdere uitwerking van de regiovisie. Na 1 januari 2027 is in de GR regeling voorzien in een raadscommissie.

We hebben met de JHRD afgesproken dat de definitieve versie van de uitvoeringsagenda wordt voorgelegd (informatief) aan de Drentse gemeenteraden.

Emmen, 12 mei 2026.

Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

N.A. Plantinga

H.F. van Oosterhout

Jaar Zaaknummer

2026 158259-2026

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026,

besluit:

1. De Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Jeugdhulpregio Drenthe 2026-2030 vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 25 juni 2026.

de griffier,

de voorzitter,

S. Engelen

H.F. van Oosterhout